

POSTANOWIENIE

Dnia 28 lipca 2020 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Ewa Stefańska (przewodniczący)

SSN Paweł Czubik

SSN Marek Siwek (sprawozdawca)

w sprawie z protestu wyborczego M.M-B.

przeciwko wyborowi Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej

przy udziale Przewodniczącego Państwowej Komisji Wyborczej i Prokuratora
Generalnego

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Kontroli Nadzwyczajnej i Spraw
Publicznych w dniu 28 lipca 2020 r.

postanawia:

pozostawić protest wyborczy bez dalszego biegu.

UZASADNIENIE

Dnia 16 lipca 2020 r. M.M-B. wniosła protest wyborczy do Sądu Najwyższego przeciwko wyborowi Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej.

Wniosła o uznanie wyborów prezydenckich za nieważne i nakazanie przeprowadzenia ich ponownie na zasadach zapisanych w Konstytucji RP, po opróżnieniu urzędu Prezydenta RP (06 sierpnia 2020 r.).

M.M-B. zarzuciła, że wybory prezydenckie, przeprowadzono w niekonstytucyjnym terminie, kampania wyborcza, pozbawiona była równości wszystkich kandydatów, a jedyny organ uprawniony i odpowiedzialny za przeprowadzenie wyborów, został w dużej mierze pozbawiony wpływu na przygotowanie i przebieg wyborów, szczególnie za granicą. Dalej podniosła,

że tajność wyborów to fikcja, skoro pakiety musiały być zostawiane na wycieraczkach przed Konsulatami np. w H. Nie wiadomo zatem kto, i czy w ogóle je odbierał, czy wszystkie trafiły do urny i były uczciwie policzone.

Następnie wskazała, że zmiany w prawie wyborczym dokonywane były w okresie krótszym, niż określony wyrokiem Trybunału Konstytucyjnego, tj. krótszym niż 6 miesięcy przed wyborami i pogwałceniem zasad prawidłowej legislacji. Zdaniem wnoszącej protest, miały one na jeden celu ułatwienie wygranej kandydatowi partii rządzącej.

Wobec nieprzeprowadzenia wyborów zgodnie z zasadami opisanymi w Konstytucji RP, M.M-B. wniosła o ich unieważnienie.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Wniesiony protest wyborczy należało pozostawić bez dalszego biegu.

Trzeba przede wszystkim wskazać, iż z mocy art. 129 Konstytucji RP prawo do zgłoszenia do Sądu Najwyższego protestu przeciwko ważności wyboru Prezydenta RP przysługuje wyborcy, jednakże na zasadach określonych w ustawie.

Materialnoprawne podstawy protestu wyborczego określone są w art. 82 § 1 pkt 1 i 2 k.wyb., w myśl którego przeciwko ważności wyborów, ważności wyborów w okręgu lub wyborowi określonej osoby może być wniesiony protest z powodu dopuszczenia się przestępstwa przeciwko wyborom, określonego w rozdziale XXXI Kodeksu karnego, mającego wpływ na przebieg głosowania, ustalenie wyników głosowania lub wyników wyborów lub naruszenia przepisów kodeksu dotyczących głosowania, ustalenia wyników głosowania lub wyników wyborów, mającego wpływ na wynik wyborów.

W zakresie kwestii proceduralnych należy natomiast wskazać, iż według art. 321 § 3 k.wyb. wnoszący protest powinien sformułować w nim zarzuty oraz przedstawić lub wskazać dowody, na których opiera swoje zarzuty. Zestawienie tego przepisu o charakterze procesowym, z materialnoprawnymi podstawami protestu wyborczego nie pozostawia wątpliwości, że w proteście wyborczym można podnieść tylko takie zarzuty, które przewiduje Kodeks wyborczy. Pomijając przestępstwa wymienione w art. 82 § 1 pkt 1 k.wyb., można więc podnieść jedynie

naruszenia wyłącznie tych przepisów Kodeksu wyborczego, które dotyczą głosowania, ustalenia wyników głosowania lub wyników wyborów, co wynika *expressis verbis* z art. 82 § 1 pkt 2 k.wyb.

W kontekście wyżej przedstawionych wymogów ustawowych dotyczących protestu wyborczego nie ulega wątpliwości, że wniesiony protest wymogów tych nie spełnia. Powołane zostały w nim naruszenia ujęte w sposób ogólny i nieskonkretyzowane do określonych przypadków. Nadto, powołano naruszenia przepisów, które pozostają poza zakresem możliwym do weryfikacji w postępowaniu protestowym, co należy odnieść np. do wskazywanego w proteście niekonstytucyjnego terminu przeprowadzonych wyborów. Rzecz jednak w tym, że art. 128 ust. 2 Konstytucji RP nie dotyczy samego głosowania, ale organizacji wyborów, a tym samym pozostaje poza zakresem kwestionowania w trybie protestu wyborczego, skoro jego podstawy określa ściśle art. 82 § 1 pkt 1 i 2 k.wyb. Kampania wyborcza, co do której również zastrzeżenia zgłosił wnoszący protest także nie może być oceniana w postępowaniu protestowym, gdyż sposób jej prowadzenia nie jest związany z głosowaniem. W zakresie podnoszonej niemożności głosowania za granicą skarżący poprzestaje na ogólnych twierdzeniach, nie wskazując na określone przypadki pozbawienia prawa do głosowania, wsparte określonymi dowodami. Wskazanie na dowody na poparcie twierdzeń skarżącego, należy także do wymogów formalnych protestu, podczas gdy wnoszący protest żadnych dowodów nie wskazał.

W związku z tym, że według art. 322 § 1 k.wyb. Sąd Najwyższy pozostawia bez dalszego biegu protest wniesiony przez osobę do tego nieuprawnioną lub niespełniającą warunków określonych w art. 321, należało orzec jak w sentencji.